VII. évfolyam, 38. szám 1951. szeptember 20

Ludas Matyi

Ez nem Acheson úr bajusza, ezt Gromiko dörgölte az orra alá.

70 fillér

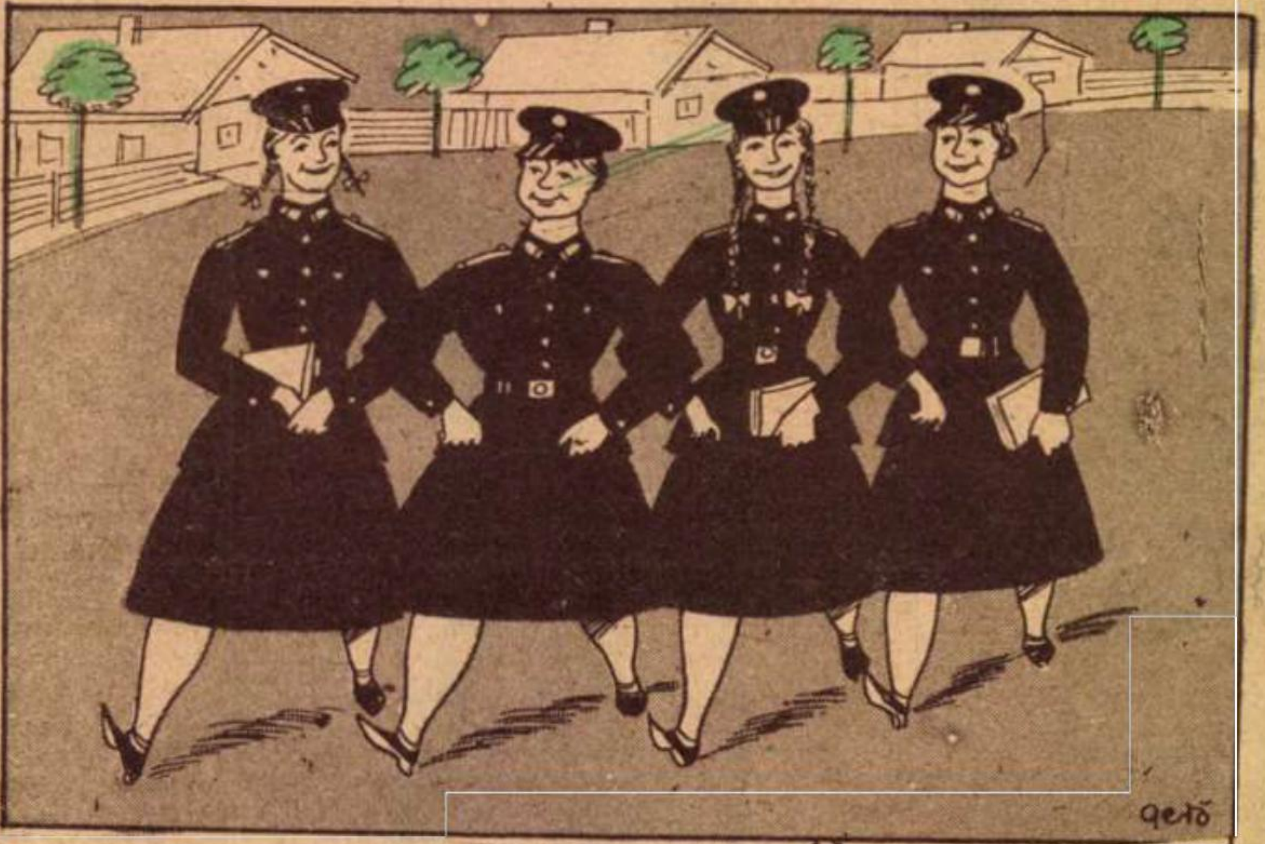
Három vasárnap egy faluban

Első vasárnap.

Második vasárnap.

Harmadik vasárnap.

KERESTEK TELEFONON

Délelőtt kint voltam a városban és délben, mikor megérkeztem, Rácz kartárs közölte velem, hogy 11-kor kerestek telefonon.

— Ki az, nem adta meg a címet?

— Nem. Azt mondta, te fogod tudni. Hívd vissza. Azt üzente.

— Hát azt várhatja — mondom s kezdek dolgozni. De nem tudok. Folyton az jár az eszemben, ki kereshetett. Ki lehetett, tárcsázni kezdek.

Felhívom az Anyagosztályt, nem ők kerestek-e. Talán a Statisztikáról kért Pándi.

— Tessék, Pándi — szól a telefonba.

— Szervusz — mondom — te kerestél délelőtt?

— Nem, nem kerestelek, parancsolsz?

— Ezt akartam csak megkérdezni. Valaki keresett telefonon.

— És ezért hivatsz ki az értekezletről, — dörög a hangja a kagylóban. — Meg vagy őrülve?

Haragszik, lecsapja a kagylót, nem is köszön. Felhívom Völgyesinét. Talán ő volt. Nem, nem ő volt.

Hat számot hívok fel egymás után, de egyik sem keresett. Ketten ismét mérgesek, hogy ilyen hülyeség miatt zavarom őket. Ez nekik hülyeség, majd szétrobban a fejem a méregtől.

Talán Mária, — jut eszembe hirtelen hű arám. Talán ő volt. Felhívom. Nem, nem ő keresett. Próbáljam felhívni Zolit, talán ő volt.

Felhívom, de nincs a hivatalában. Nem hiszik hogy ő volt, mert két napja elutazott Lellére. Köszönöm szépen és tovább tárcsázok. A lélekzetem már időnkint kihagy, az ujjam már rojtos a sok tárcsázástól, de azért nem török le. A homlokomon kiüt az izzadtság, de nem tágitok. Közben bejön az osztályvezetőm, hogy tegyem le a kagylót, mert már egy órája nem kap vonalat. Leteszem, de amikor kimegy, újra tárcsázni kezdek. Sehol semmi. Hat számot hívok fel egymás után. Végre a nyolcadiknál, Elemérnél sikerem van.

— Szervusz — lihegem a kagylóba, — mondd, nem te kerestél délelőtt?

— De igen — mondja — csakhogy jelentkeztél már.

— Végre — mondom s érzem, hogy kezdek magamhoz térni. — Egész délután téged kerestelek. Parancsolj, miért kerestél?

— Semmi különös — mondja csendesen — csak azt akartam megkérdezni, hogy reggel nem te kerestél-e telefonon?

Miklósi Ottó.

ÖNCÉL ÖDÖN KÉT VERSE

1945 ELŐTT

Cuppogott a csöppnyi csillag,
csábos csücske csókba csattant,
míg szerelmi bánatában
jéghegyen egy fóka vakkant.

Alma: pálma. Szállna, bárha
messze délen áll a szálfa;
álma már ma: párna szárnya,
hol zokogna s rája várna.

Nyüsszög nyögve most a fóka,
megremeg mimóza lelke
(tüsszög ökle, bőre hóka),
s szivét jéggel általverte.

1945 UTÁN

Élüzemjelvény a gyáron,
a versenyt mindenki állja.
Derűs Marós a kapuban
Traktor Terikéjét várja.

Derűs Marós Traktor Terit
úgy szereti, mint a versenyt,
mert a lányka százaléka
kétszáz százalékon túlment.

Oh, Terikém, — mondja néki —
olyan szép a százalékod!
Traktor zúgott, kombájn búgott
s hallgatott a büszke Népbolt.

Forgács András.

Ludas Matyi SZÍNPADA

LINCS

VILLAMSZATIRA

Írta: **Gádor Béla**

Történik az Egyesült Államokban, egy vidéki város rendőrbírójának hivatali helyiségében.

Joe (részeg rendőrőrmester maga előtt terel két csuklyás alakot): Gyerünk, barátocskáim, gyerünk... Kapitány úr, ezt a két gyanús csuklyás egyént előállítottam.. Félkilenckor a Lincoln-parkban ólálkodtak s felszólításomra nem voltak hajlandók az álarcot levenni arcukról... Erre idehoztam a két jómadarat...

Kapitány (tekintélyes, idősebb férfi): Joe, maga megint ittas állapotban van szolgálat közben. Nem fogom tovább tűrni, hogy mint az amerikai rendőrség őrmestere, ilyen minősíthetetlen viselkedéssel tegye kockára a rendőrség tekintélyét... Feküdjön le és ha kijózanodott, jelentkezzék...

Joe: Igenis... (El.)

Kapitány: Ha nem csalódom, önök a hirhedt Ku-Klux-Klan nevű titkos szervezet tagjai. Önök üldözik a négereket, önkényes ítéleteket hajtanak végre, törvényeink szerint mindez tilos.

1. csuklyás: Tudjuk, kapitány úr! (Dühbe gurul.) De nem tűrhetjük, hogy egy piszkos néger...

Kapitány: Alkotmányunk nem tűr megkülönböztetést fehér és fekete faj között. Hogy hívják önt?

1. csuklyás: William Findlay, a helyi sörgyár tulajdonosa vagyok.

2. csuklyás: Én Róbert Steel vagyok, a Takarékpénztár igazgatója. Ez a piszkos néger hetek óta nyílt utcán mutatkozik egy fehér nővel... Ezt nem tűrhetjük tovább... Mi a szabad Amerika polgárai...

Kapitány: És mit kerestek félkilenckor ebben az öltözetben a Lincoln-parkban?

1. csuklyás: Ott volt találkozónk a társainkkal.

Kapitány (szigorúan): Nyilván meg akartak lincselni egy négert!

2. csuklyás: Nem tagadom. Igen!

Kapitány: És hány órára tervezték a lincselést?

1. csuklyás: Pontosan kilencre. Ilyenkor jön a néger a munkából.

Kapitány: Pontosan kilencre. (Megnézi az óráját.) Most tíz perc mulva kilenc... (Más hangon.) Gyerünk, uraim, mert elkésünk!

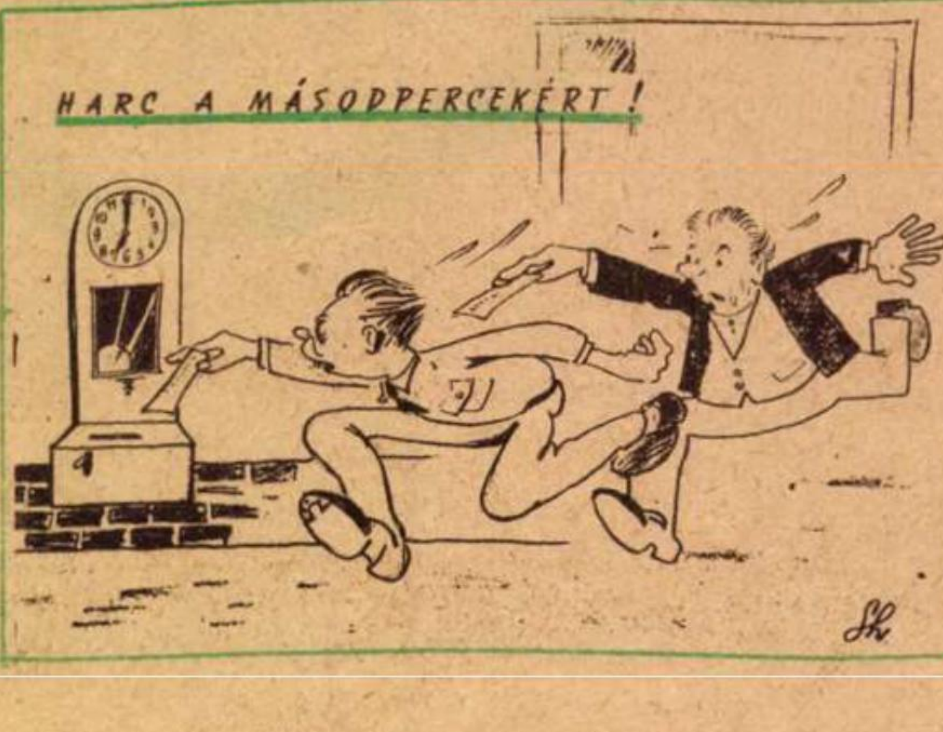
(Függöny.)

Miért nem veszik le a régi plakátokat?

— Kitettem az új plakátot! Mit szólsz hozzá?

— Nagyszerű! Melyik az?

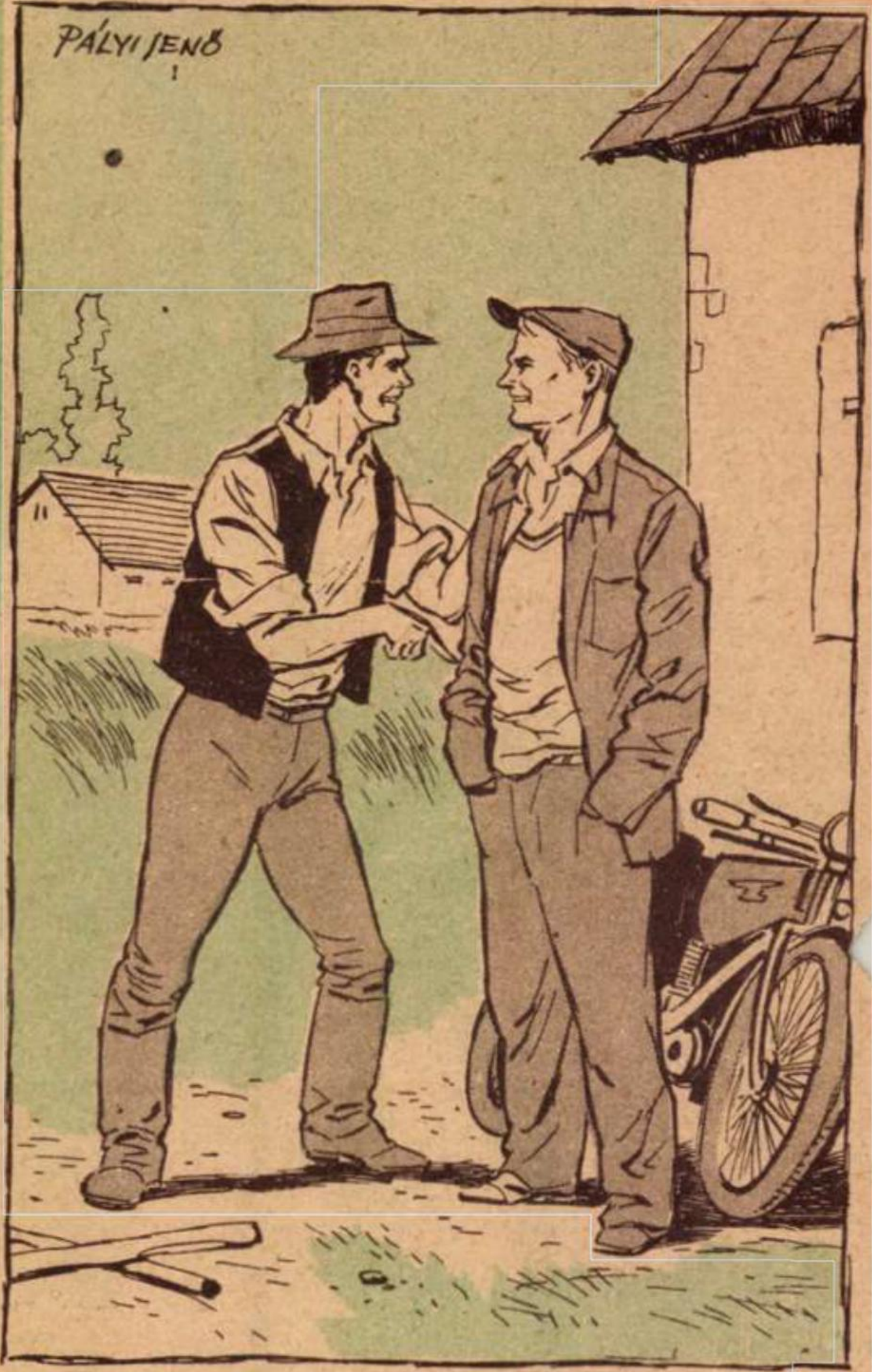
Illusztrált Truman-beszéd

(Truman szerint az Egyesült Államokban autóbaleset következtében több amerikai hal meg, mint a koreai háborúban).

— Ne szólj egy szót se! Még mindig jobb, mintha otthon egy autó gázolna el...

Két motoros

— De szép motorod van!

— Neked nincs?

— Még nincs, de az első lépést már megtettem feléje!

— Az mi?

— Beléptem a csoportba.

Tito és a rendelkezésrebocsátás

Ha az ember szorgalmasan olvassa az újságokat, rájön, hogy Tito a jelenkor legnagyobb rendelkezésrebocsátója. Ma az angol tengeri haderő rendelkezésére bocsátotta a jugoszláv kikötőket, tegnap az amerikai repülőgépek rendelkezésére bocsátotta a jugoszláv repülőtereket, tegnapelőtt az amerikai nagytőke rendelkezésére bocsátotta a jugoszláv rézbányákat. Rengeteg dolog van, amit Tito nem tud, de rendelkezésrebocsátani, azt tud. Olyan ő a rendelkezésrebocsátásban, mint Shakespeare a drámában, Brillat-Savarin az inyesmesterségben és Frankenstein a rémfilmben. És nem válogatós a rendelkezésrebocsátásban; ha a kikötők és repülőterek már rendelkezésre vannak bocsátva, rendelkezésrebocsát erdőt, bányát, monopóliumot, szántóföldet, legelőt, füt és fát.

Tito, a nagy rendelkezésrebocsátó éjjel-nappal az amerikaiak rendelkezésére áll.

Ha azonban Jugoszláviában a jugoszláv nép rendelkezne, akkor Tito nem állna az amerikaiak rendelkezésére. Egyáltalán senkinek a rendelkezésére se állna, mert ülne. Sőt lógna.

Afrikai konferencia

Az afrikai Nairobiban afrikai értekezletet tartottak a minap az afrikai államok. Az afrikai államok, amelyek az afrikai Nairobiban afrikai értekezletet tartottak, a következők voltak: Anglia, USA, Belgium, Portugália, Franciaország, Olaszország, Abesszínia és a Délafrikai Unió.

Fenti nyolc afrikai államból kettő van Afrikában, a többi hat afrikai állam Európában, illetve Amerikában van.

A hat nemafrikai afrikai államból négy azért afrikai állam, mert gyarmatai vannak Afrikában, egy pedig azért afrikai állam, mert gyarmatai voltak Afrikában.

De a hatodik, az USA, vajjon miért afrikai állam?

Nagyon egyszerű.

Anglia, Belgium, Portugália, Franciaország és Olaszország afrikai államoknak számítanak, mint az afrikai országok gyarmatositói.

Az USA pedig afrikai államnak számít, mint az afrikai országok gyarmatositóinak gyarmatositója.

Darvas Szilárd :

Még nekik áll feljebb . . .

Amiről itt most szó lesz, arról azért lesz itt most szó, mert valahogyan általános jelenségnek érzem.

Megyek a pesti utcán, nem éppen gyorsan, de biciklin, a helyzethez méltó határozottsággal taposva a pedált s éppen egy ácsorgó autó mellett készülök elkarikázni, mikor a gépkocsi ajtaja hirtelen kinyílik, egyenesen neki az én kormányt fogó kezemnek. No, lódulok is ki biciklistől együtt az utca közepére, még szerencse, hogy se szemben, se mögöttem nem robog semmiféle más jármű, különben esetleg alulról szagolhatnám a pedált. Nem dicsekvésképpen mondom, de az inzultus ellenére ülve maradtam a gépen, mindössze a jobbkezemen támadtak olyan stigmák, hogy egy kezdő szent megirigyelhette volna.

A világ legtürelmesebb embere lévén, már hajlandó voltam azon örvendeni, hogy épen maradt a szívem, májam és a szalontüdőm, de aztán eszembe jutott, hogy nekem a közösséggel szemben kötelezettségeim vannak az üggyel kapcsolatban. Elvégre ez a garázda soffőr legközelebb újra figyelmen kívül hagyhatja azt a mindenki által tudott igazságot, hogy az automobil ajtaját csak a járda felé eső részen szabad kinyitni (lásd a „Nyisd ki babám az autót" kezdetű dalba foglalt használati utasitást), nehogy felebarátainkban kárt tegyünk.

Visszakarikáztam hát (közben egy kicsit fel is hecceltem magam) s rákezdtem a nagy igymegamúgyra, megdönthetetlen igazságom tudatában. Tulajdonképpen csak azért epekedtem, hogy gyilkosom néhány mentegetőző szót dadogjon, mintegy a jövőt illető megváltozott magatartása bizonyságául. Nagyobb nyomaték kedvéért körül is hordoztam az orra előtt véres kezemet, mint az egykori harcosok nagy vészek idején a hasonló kardot és az eredmény valóban felért egy Mohácssal. Mentegetőzés helyett ugyanis — némi töprengés után rámrivallt:

— Miért jön olyan közel az autóhoz? Hülye!

Ezt mondta ő és ezért bicikliztem én vissza húsz métert.

Mondanom se kell, hogy az illető egy nagy behemót ember volt, aki — ha sokat vitatkozom vele — játszva szétveri a másik kezemet is. Fuldokolva a dupla inzultustól még megkiséreltem, hogy a lelkére rikácsoljak, de csakhamar rájöttem ennek teljes csődjére. Épp ezért folytattam félbeszakadt utamat, de közben volt időm egyről-másról elmélkedni.

Rájöttem, hogy alkalmi partnerem nem rám volt dühös, hanem magára, még a „hülye" is neki szólt. Önvádtól furdalva választotta azt a közismert magatartást, amely úgy nyilvánul meg, hogy „még neki áll följebb". És ez az, amit én általános jelenségnek tartok.

Nem mindig a kezünket verik szét, néha a lábunkra lépnek, vagy a fejünkre ejtenek valamit, de az eredmény mindig ugyanaz, jó, ha idejében eliszkolunk, mert merénylőink nem ismernek könyörületet, ha a saját butaságukról van szó. Hogy úgy mondjam: presztizskérdést csinálnak belőle. De ugyanez történik, ha elrontanak egy munkát, ha nem hajtják végre a kapott utasitást, ha elfelejtenek egy dátumot. Mindegyikből az én goromba sofförom lesz, mert hajtja őket a presztízsbe fúlt önvád, meg egyéb komplikált lélektani dolgok.

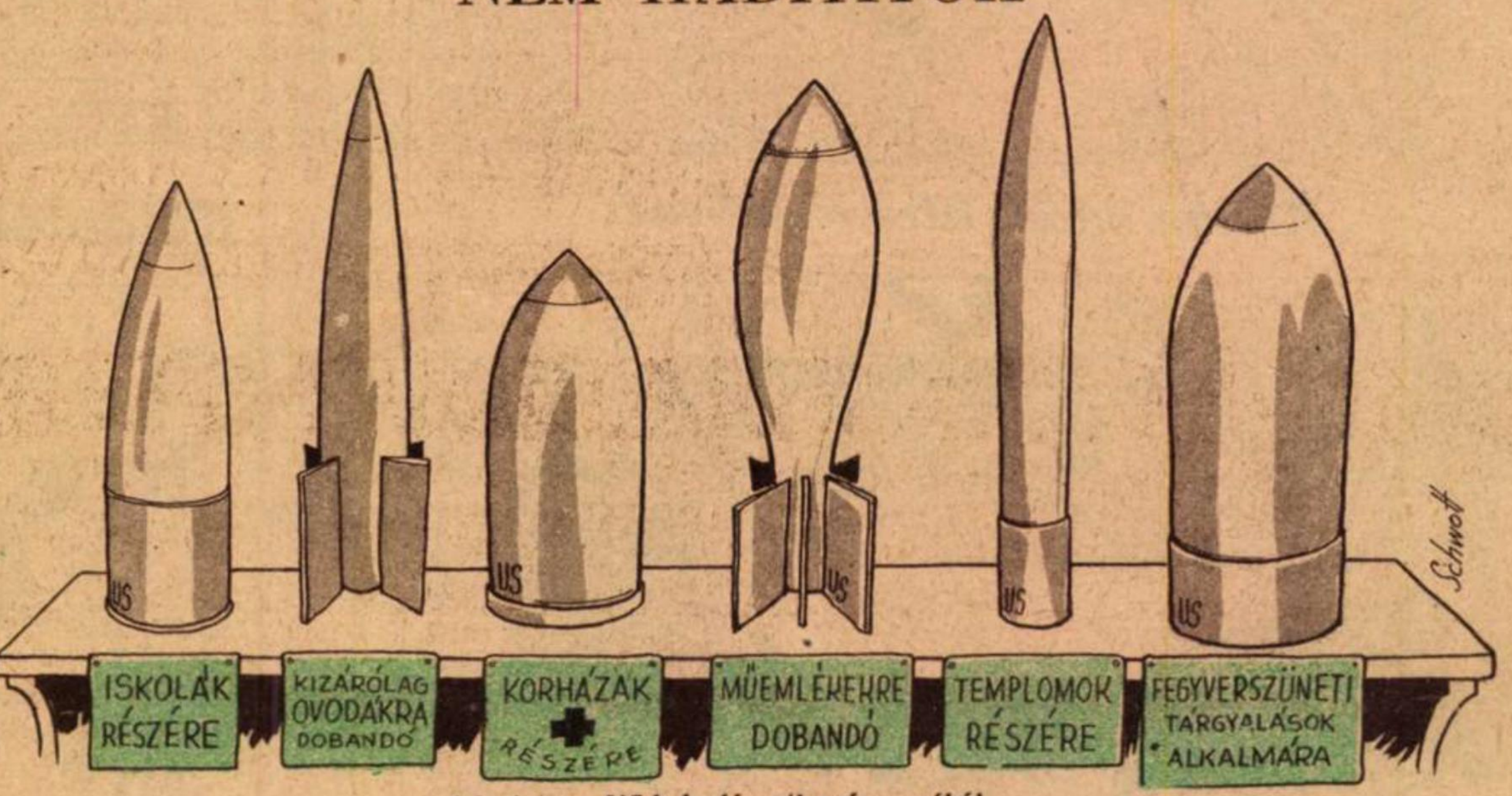
Egyébként sebeim szépen hegednek s ha e kis cikk nyomán néhány pesti ember közelebb jut a helyes önkritikához, akkor vérem nem hullott hiába a Dohány-utca sok biciklistát látott kövezetére.

SZEMORVOSNÁL

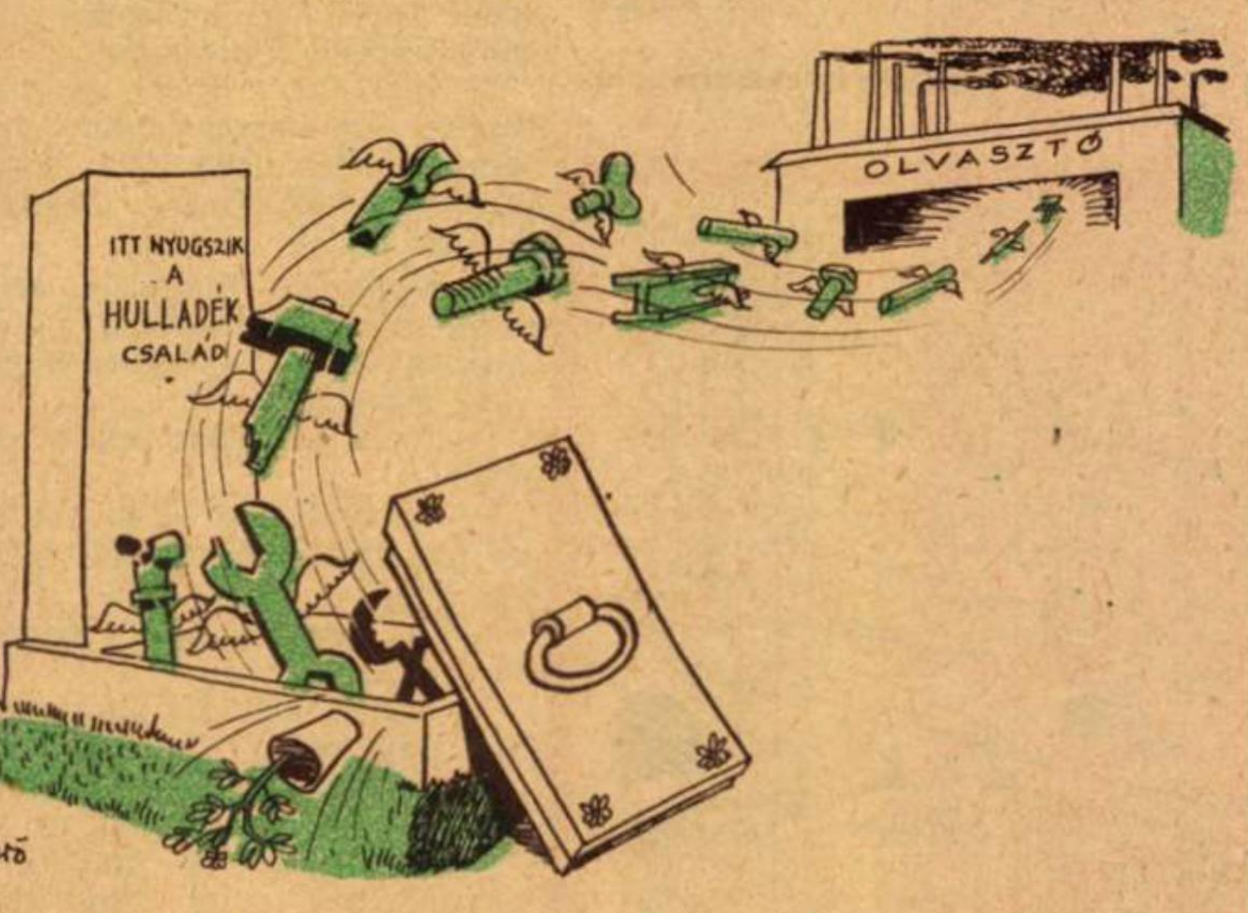
Orvos: Furcsa szeme van magának barátom. Ezt a nagyot nem látja, azt a kicsit látja . . .

NEM HADITITOK

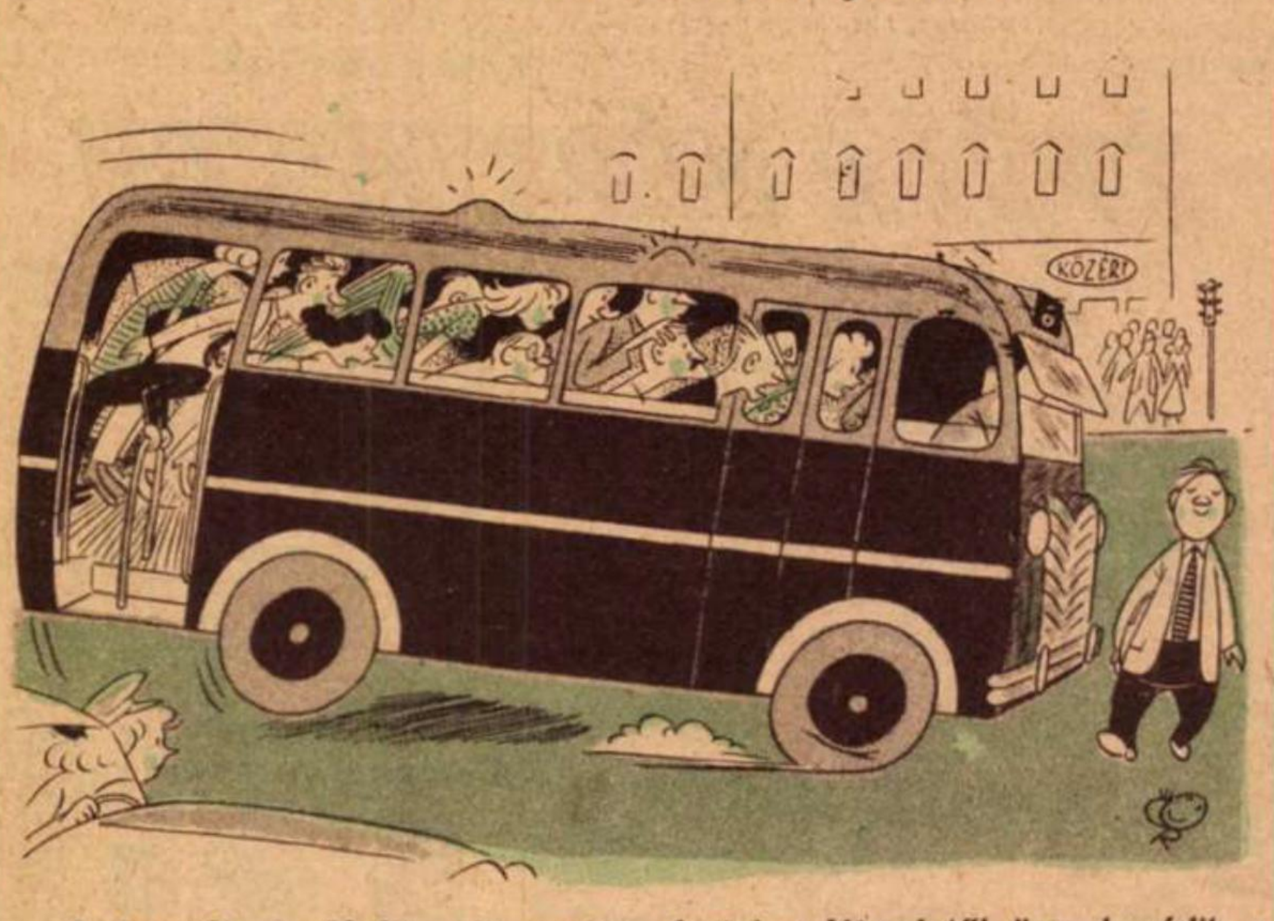
Részlet az USA hadászati múzeumából.

„VASTEMETŐ" ÓZDON

— Köszönjük, hogy feltámasztott bennünket Gazda elvtárs!

Szürke kis ellenségünk

A kocsiút alvajárója, aki miatt a hirtelen fékezéstől összekocódik a fejünk az autóbuszon.

Búcsú Marshalltól

George Marshall tábornok, USA-hadügyminiszter lemondott.

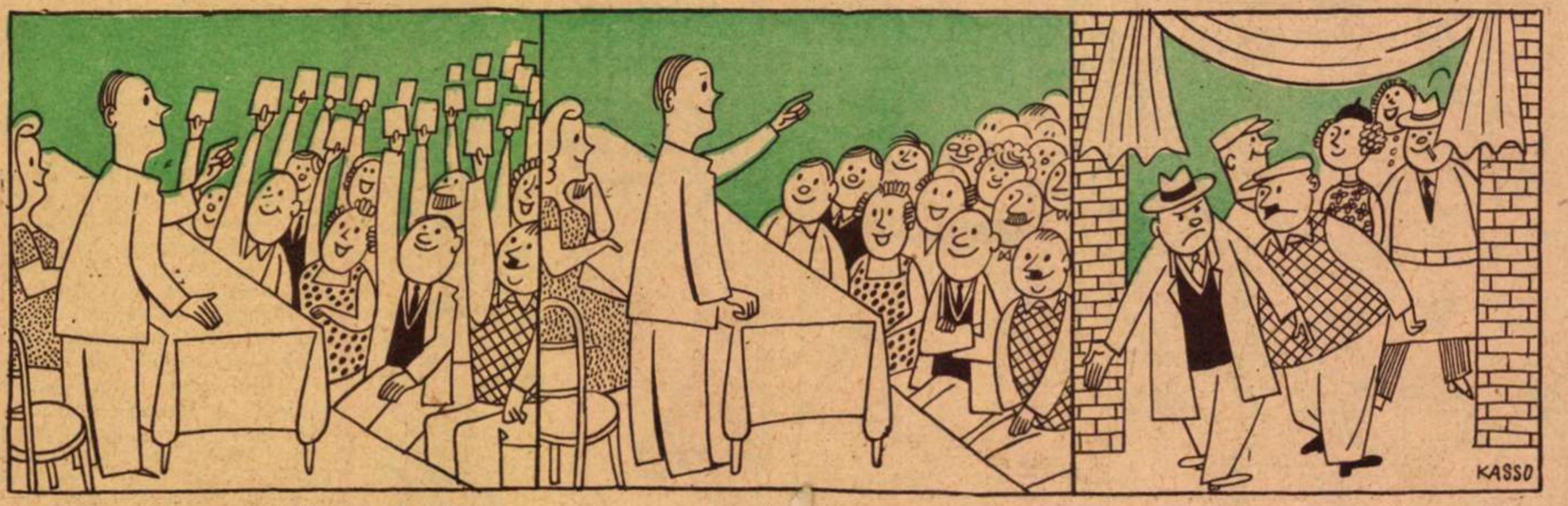
Az amerikai hadügyminisztérium éléről való távozásnak, mint tudjuk, két módja van: a megőrülés és a lemondás. Marshall a bonyolultabb módot választotta: lemondott.

Ma már talán nem mindenki tudja, hogy nem Marshallt nevezték el a Marshall-tervről, hanem a Marshall-tervet nevezték el Marshallról. Ezt a tervet ugyanis ő készitette. Ebből nyilvánvaló, hogy már akkor, évekkel ezelőtt foglalkozott a lemondás gondolatával. Azt gondolta ugyanis, hogy a nyugateurópai dolgozók lemondhatnak a munkáról, az ebédről és a vacsoráról. Ebből a gondolatból született a Marshall-terv.

Egyébként Marshallnak régi terve volt, hogy visszavonul a politikától.

Ez volt az a Marshall-terv, ami mindenkinek tetszett.

Aminek a vezetőségválasztáson nem szabad lennie

Akik megszavazták Kiss és Szabó elvtársak beválasztását. — Az elle. róba. — — Szavamra, nem értem, hogyan lehetett ezt a Kisst és Szabót beválasztani?

BIZTOS TIPP

— Mi az, maga tippel? Még hozzá egyszerre több szelvényen?

— Miért ne?

— Talán van valami biztos tippje?

— Mit tagadjam, van.

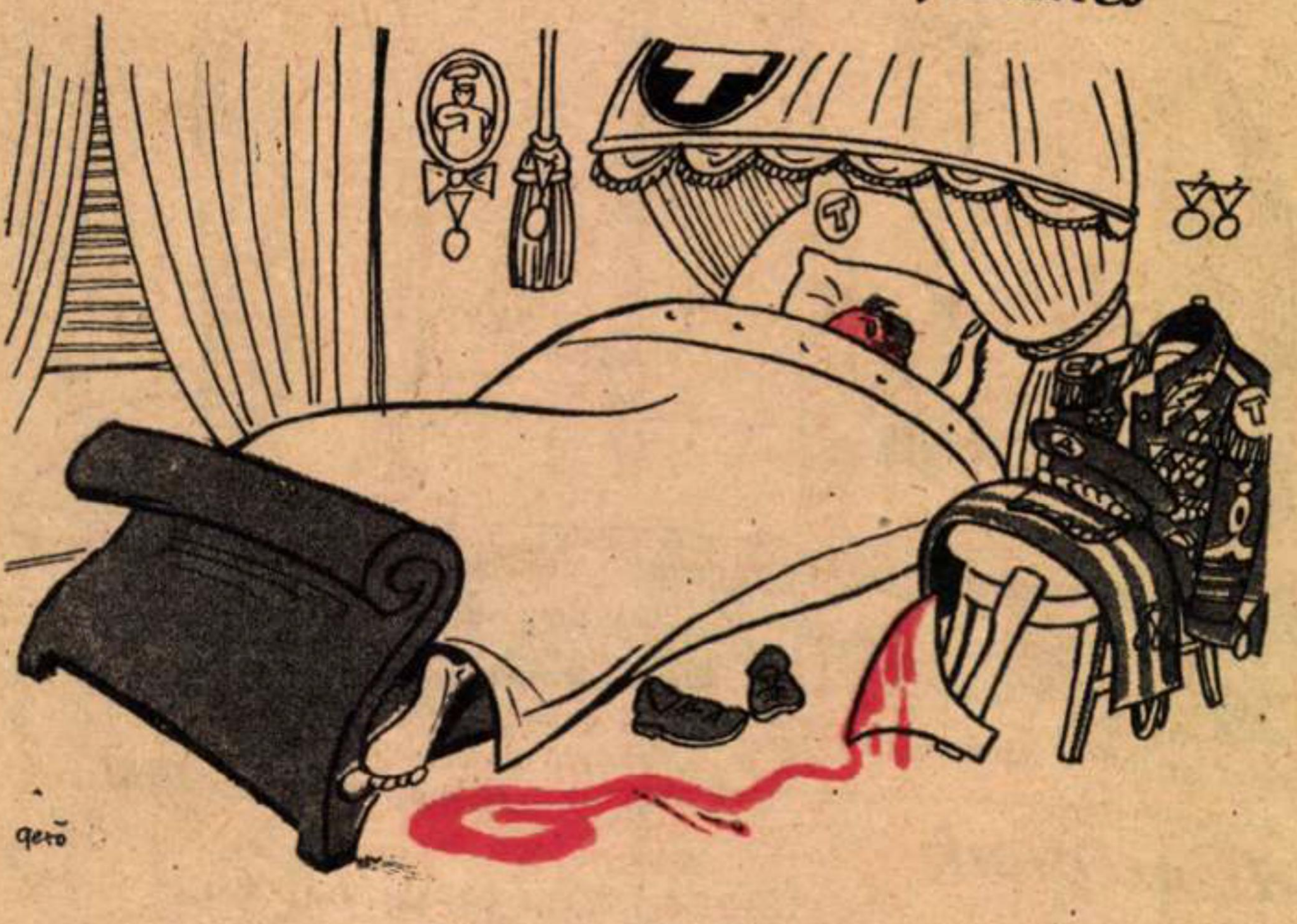
— Nem árulná el nekem is?

— Elárulhatom, de jól jegyezze meg: csak az nyerhet a totón, aki játszik.

Mindnyájuknak igazuk van

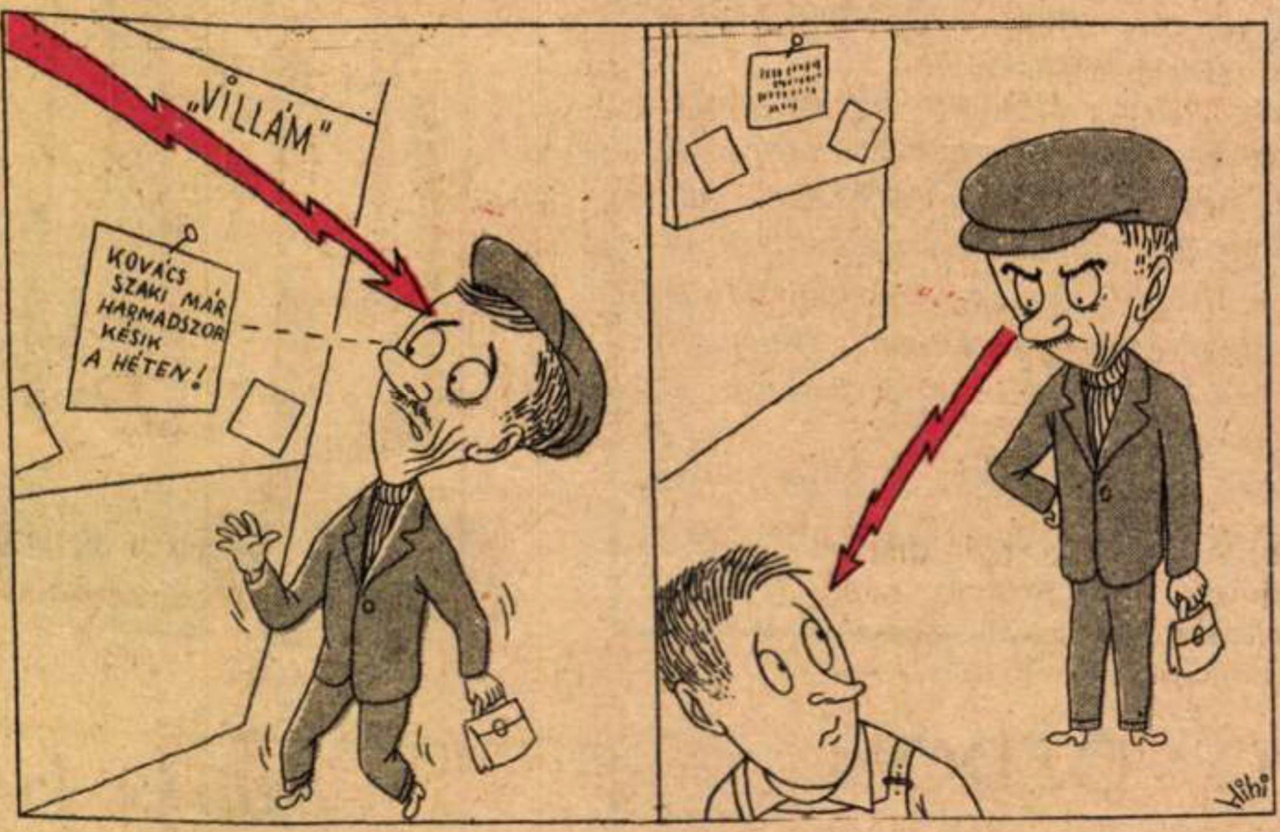

Munka után édes a pihenés

Tito nyugovóra tért.

Különféle villámok

Kovács szaki felé... ... és a faliújságszerkesztő felé.

ÉPÜL A NÉPSTADION

Üzemi sportolók roham-munkával segítenek.

Egyhangúlag az ebéd ellen

Írta: Lovászy Márton

A személyzeti osztály villámröpgyűlést hirdetett, amelynek egyetlen tárgya az üzemi ebéd ellen felmerült kifogások kitárgyalása volt. Az első felszólaló Kerekiné kartársnő volt.

— Tisztelt röpgyűlés — mondotta — kérdem én, helyes-e az, hogy üzemi konyhánk hetenként néha kétszer is, de egyszer mindenesetre főtt tésztát ad ebédre?

Utána Guba kartárs szólalt fel:

— Szerintem inkább az a baj, hogy kevés a főtt tészta, amely rendkívül tápláló étel, de én úgy látom, hogy konyhánk erősen takarékoskodik vele. Ugyancsak feltűnően takarékoskodik egy másik kiváló tápértékű étellel, a rizzsel. Csak ennyit akartam mondani.

Alig fejezte be felszólalását, Kacsirek kartárs máris jelentkezett és így szólt:

— Általában nagyon helyeslem mindazt, amit kartársaim elmondtak, de nem vagyok egy véleményen a rizst illetően. Rizsnek egyáltalán nem volna szabad szerepelni az étlapon.

Bobota kartárs más véleményen volt.

— A mi konyhánk hibája ott keresendő — jelentette ki határozottan — hogy nagyon szűkre méri az adagokat és ezért javaslatot nyújtok be, miszerint az adagok felemelendők lennének.

Gombáné kartársnő ezzel a véleménnyel igen erőteljesen szembeszállt.

— Kartársaimnak igaza van abban — állapította meg a helyzetet — hogy konyhánk vezetősége nem megfelelő, de nem azért, mert keveset ad, hanem inkább azért, mert nagyon is pocsékol! Ez abból is kitűnik, hogy sokan otthagyják az étel felét! Ellenjavaslatot nyujtok be: utasítsuk a konyhát, hogy mérsékelje az adagokat.

Csermák kartárs fölényes mosolylyal állott fel szólásra.

— Kartársaim, én csak nagyon röviden kívánok szólni. Ne nézzük a dolgokat egyéni szemszögből. Én teljes tárgyilagossággal vitathatom meg ezt a kérdést, mert én nem az üzemi konyhán, hanem otthon étkezem, hiszen gyomorbajos vagyok és az orvos szigorú diétát írt elő számomra. Engedjék meg, hogy ezt az orvostudományi cikket, amely éppen a zsebemben van, a legrövidebben felolvassam.

Kinyitotta a lapot és olvasni kezdte: „Ha visszapillantunk az emberiség történetének azon korai fejezetére, amidőn őseink még barlangokban laktak...“

A röpgyűlés hangulata azonban ekkor már a türelmetlenség tüneteit mutatta. Felolvasás közben egyéni viták alakultak ki:

— Az a baj, hogy sok a szalontüdő!

— Inkáb kevés! A mi konyhánk jól csinálja a szalontüdőt, csak ritkán adja!

— A gombóc sok! Kinek kell a gombóc?

— Nekem kell! Ha magának nem ízlik, adja ide!

— A krumplira nem tesznek elég zsírt!

— Nem igaz! A multkor úgy megzsírozták, hogy elrontottam a gyomromat!

— Kevés a leves!

— Nem felel meg a valóságnak! Túlsok a leves!

— Több pörköltet kérünk!

— Nem kell a pörkölt! Kevesebb pörköltet kérünk!

— Sótlanul főznek!

— Ellenkezőleg! Elsózzák az ételt!

Minthogy a hangulat egyre viharosab lett és végre Csermák kartárs is befejezte felolvasását, az elnök kopogott és összegezte az eredményt.

— Vitánk igen értékes és termékeny volt — jelentette ki. — Különböző szempontok merültek fel, de abban valamennyien egyetértettünk, hogy a mai konyhai állapot rossz és azon változtatni kell. Éppen azért az elhangzott részletindítványok helyett egy általános részletjavaslatot nyújtok be: tegyük meg a lépéseket a konyha vezetőségének sürgős leváltására és kicserélésére!

Az elnök szavait dörgő taps jutalmazta; indítványát a jelenlevők egyhangú lelkesedéssel megszavazták és ezzel a röpgyűlés véget ért.

HETI Krónika

ZIVATAR BELGRÁDBAN

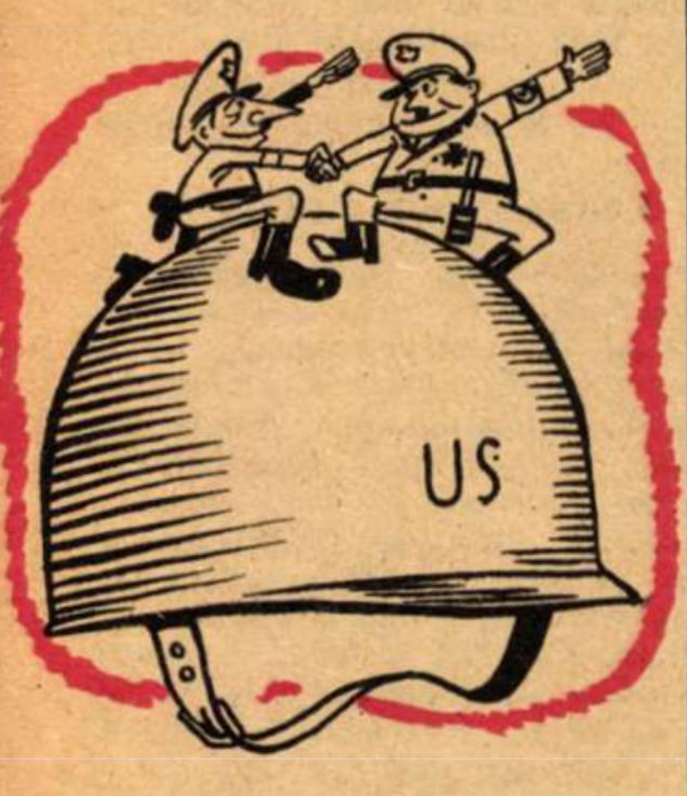
— Marsall úr, kitört az égiháború!
— Csak égi? Mit lehet azon keresni?

MOZGALOM INDULT, HOGY EZENTÚL A FELADÓT IS A BORÍTÉK CÍMOLDALÁN TÜNTESSÉK FEL

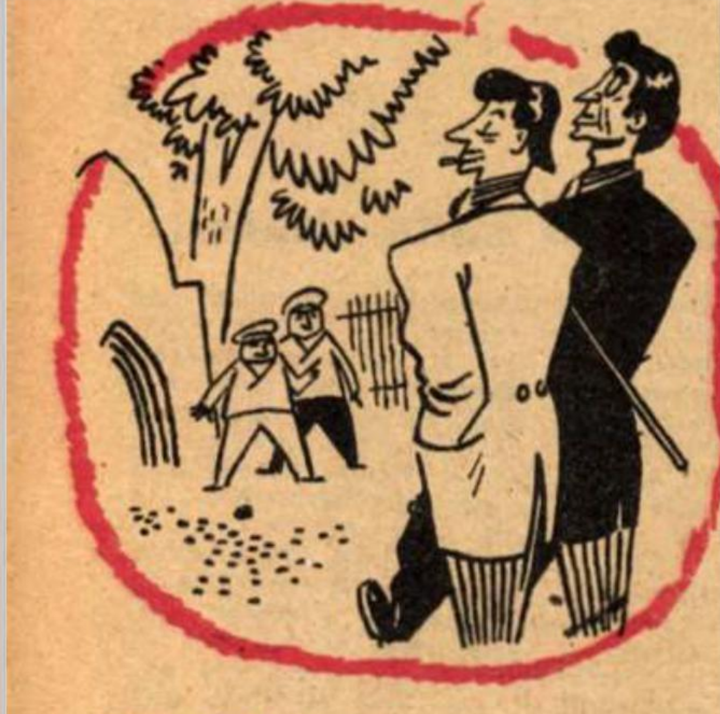
Reakczy Jóska: A feladót is a címoldalon? Juszt se! Ezentúl még a címzettet is a hátsó oldalon fogom írni!

FASISZTA CSÚCSSZERVEZET ALAKULT BONNBAN

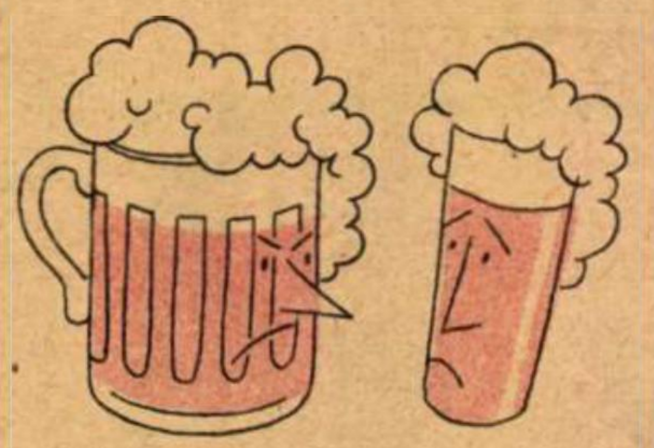
Őszi csúcsforgalom Nyugat-Németországban.

EMBERSZABÁSÚ MAJMOKAT VÁRNAK AZ ÁLLATKERTBE

Állatkerti portás a kollégájához: Tévedsz, ezek nem emberszabású majmok, ezek majomszabású emberek.

SÖR-KESERVEK

Meleg van, a nap, ez a megbolondult kazánfűtő fel akarja perzselni a világot s az emberiség tikkadt ajakkal rebegi a megváltó szavakat: kérek egy pohár sört. A söritalmérő áldott keze biztonsággal osztja a folyékony áldást, a kidülledt szemek megnyugodva látják, jó kézben van az ügy. De aztán előfordul, hogy a csonttá száradt nagyérdemű fogyasztóközönség olyasmit tapasztal, ami haragos bíborszínbe borítja a világot. Az előbb még felmagasztalt szent ugyanis a hanzit, a maradék és langyos állott sört belebillenti atyánkfia poharába. Tőr a szívbe! Ez rosszabb, mint az apai átok, a legsúlyosabb kibabrálás, ami csak egy szomjúhozót érhet. A száz korsó széléről lecsorgott hanzi tisztátalannak tűnik az emberiség számára, elromlott az étvágy, immel-ámmal szalad le a sör. Persze a hanzit is el kell adni és az igazán kifinomult és tapasztalatokban gazdag csapos oly okos billentéssel csinálja az ügyet, hogy a páciens szeme rendszerint semmit nem vesz észre. Egyszerű fogás még az, ha asztalnál fogyasztó számára adják ki a hanzit. Vendég száz méterre ül, pincér jön, vendég se hall, se lát, issza a jó, hanzis, állott, fáradt kotyvalékot. Nézzék emberek, milyen étvággyal issza a tag, jól tudja, friss csapolás, érzi, hogy a szomszéd asztalnál isszák a savanyú, állott, tegnapi maradék sört.

Az se kutya, mikor pohár sört kérek én, te vagy ő. És máris csapolják, három húzás, tolják is eléd a pohárt, vagy korsót. Te ellenben ahelyett, hogy egyből lehajtanád, komoran összehúzott szemöldökkel bámulod az italt, amely habosan kelleti magát s te mégis csalódottan utasítod el a kacéran habzó világost.

— Kevés, — mondja egy másik fagyottképű és úgy néznek egymásra, mint két elhagyott szerelmes, akik közös bánatukban találtak egymásra.

— Kevés, — és hol a csapost nézed, hol a sört. A csapos érzi, hogy ti ádáz ellenségek vagytok s éppen ezért az utánadjövőknek jobban megméri a sört. Végre kinyögjük:

— Még. Adjon még rá egy kis sört, — ez a lényeg. A csapos villámot szóró szemekkel beledönt még valamicskét és káromkodva emlegeti papád, mamád s összes nagyra nem becsült rokonságod. A napokban a volt Tulipán helyén levő Italboltban a Körúton, magam is kifogásoltam a fél pohár sört, Aszongya a kisasszony-csapos angyali mosollyal, mint ahogy az illik: — Ja, hogyha maga nem issza meg rögtön, akkor nem csoda, ha végül fél pohár lesz belőle.

— Úgy, kedvesem, úgy, nem csoda? De akkor szíveskedjenek kitenni egy táblát, amelyen feltüntetik: — Itt garantáltan fél pohár söröket mérünk.

Így nem érheti a tikkadt-ajkút meglepetés, ha bemegy, tudja mit kap. Ha nem megy be, pláne jól jár, megiszik máshol egy teljes pohár sört.

NAGY S. JÓZSEF

Ludas Matyi
Főszerkesztő: GÁBOR ANDOR
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ
A kiadásért felel:
a Lapkiadó Vállalat igazgatója
Szerkesztőség: V., Alkotmány-u. 3
Telefon: 127-750, 128-031
Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt 9—11
Telefon: 221-285
Hirdetési osztály: V., Bajcsy-Zsilinszky-út 34. Telefon: 125-340
Csekkszámlaszám: 61.080
Előfizetési ügyek: Posta Központi Hírlap Irodája, V., József nádor-tér 1. Telefon: 180-850
Személyes ügyfélszolgálat: V., Roosevelt-tér 5—6
Budapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-utca 10
Felelős vezető: Radnóti Károly

A JÖVŐ FELÉ

— Akarja tudni a jövőjét, fiatalúr?
— Én már tudom! Most jövök az Ötéves Terv-kiállításról!

A nap hőse hazatér az első iskolai napról

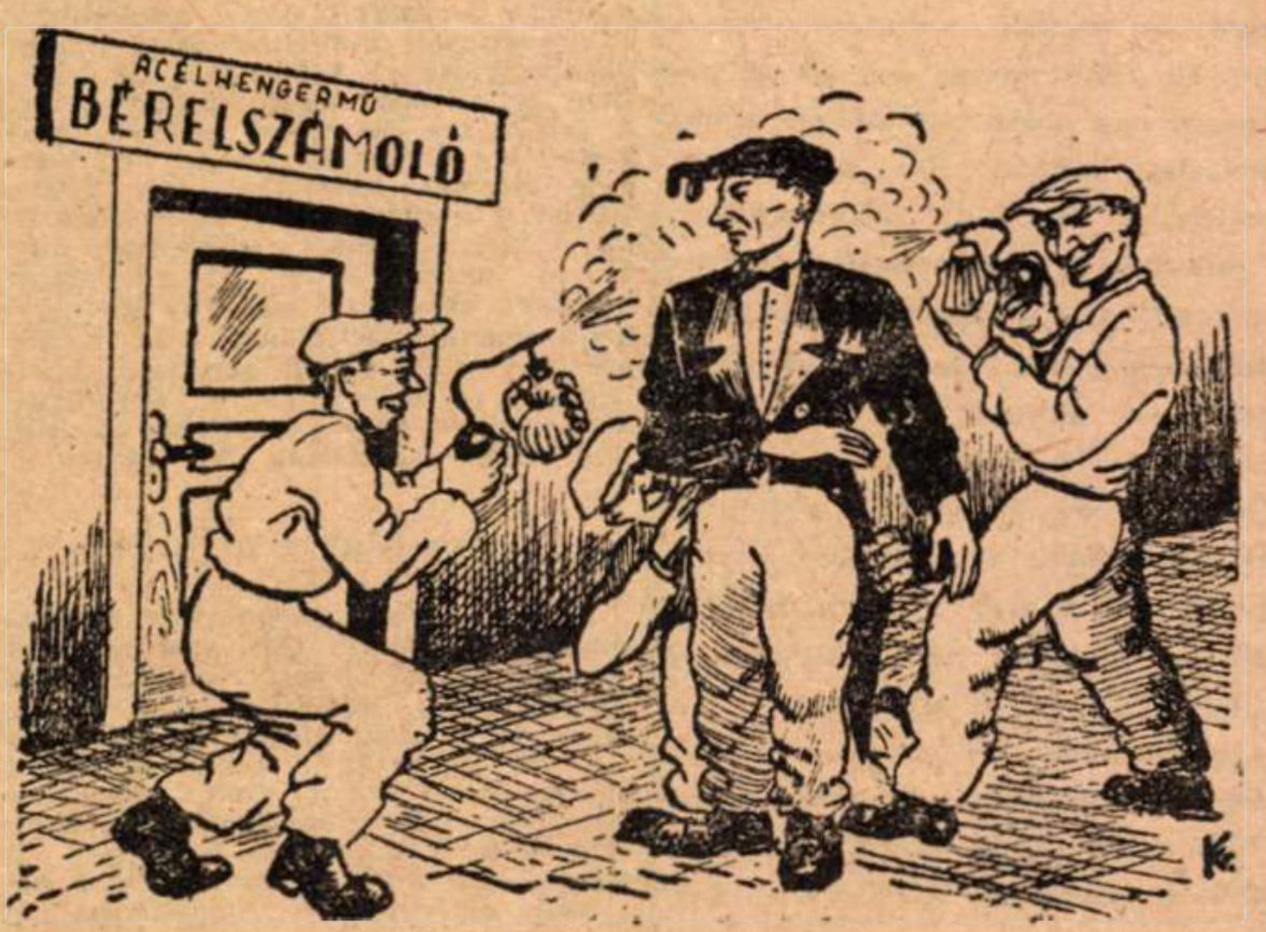
— Nem sírtam!

Aminek nem szabadna lennie

A bürokrata ül... ...a munka áll.

Aminek nagyon nem szabadna lennie

— Ügyesen fiúk. Jól kölnizzetek be, mert megyek a bérelszámolóba.
(A gyengébbek kedvéért megmagyarázzuk, hogy értesülésünk szerint az Acélhengermű bérelszámolójában van olyan egyén, aki nem bírja a fizikai munka szagát.)

(A Rákosi Művek „Fogaskerék" című üzemi lapjából.)

Türelem . . . türelem . . .

— Nem értem, tegnap jelent meg egy cikk a rossz borotvapengékről és ez a penge olyan rossz, mintha a cikk meg sem jelent volna! . . .

Akinek inge, vegye magára

PINCÉR: Már egy órája figyelem magát! Mire tetszik várni?
VENDÉG: Magára, kedvesem, magára!

Jó tanács aranyat ér

— Az örökgyufát már feltalálták, most már jó volna, ha az örökcigarettát is feltalálnák hozzá . . .
— Maga csacsi, vegyen Derűt, az nem ég el!

Egy amerikai gengszter 1 napja

— Csókolj meg gyorsan Maud, mert sietnem kell, ma még rengeteg dolgom van.

— Gyerünk gyorsan a szajréval Jimmy, mert ma még rengeteg dolgom van.

— Gyorsan azzal a felmentéssel bíró úr, mert ma még rengeteg dolgom van.

— Sok a szöveg tisztelendő atyám, eskessen rövidebben, mert ma még rengeteg dolgom van.

— Vedd át a kötelet, Joe, nekem rohannom kell, mert még rengeteg dolgom van.

— Ne vegyék rossz néven uraim, hogy nem volt időm átöltözni, de egész nap rengeteg dolgom volt.

CSAK IGAZOLVÁNNYAL LEHET LŐTT VADAT SZÁLLÍTANI

— Nézze orvvadász úr, maga megtöltheti a puskáját, ez rendben van. Célozhat rám, rendben van. Lelőhet, rendben van. Én megdöglök, rendben van. De ha azt hiszi, hogy a holttestemet elviheti innen írás nélkül, nagyon téved!

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

Hajsza a bér után

Június 1-én kerültem a BAMERT bánya- és gépgyárba, mint munkaadagoló. A szerkezeti műhelybe vettek fel próbaidőre. Az első hónap végén megtudtam, hogy 840 forint fizetésem lesz. Ennek ellenére csak 400 forintot akartak kifizetni. Jó, hogy elővigyázatos voltam és Schemberger elvtárstól, a munkaügyi osztály vezetőjétől írást kértem, hogy mennyi lesz a fizetésem. Szerinte ez az elővigyázatosság felesleges volt, később azonban bebizonyosodott, hogy helyesen cselekedtem.

A második hónap közepén besorolási kérvényt írtam, biztosítani akartam, hogy 1-én már zavar nélkül kapjam a fizetésem. De megint tévedtem. Elsején Pogány elvtársnő, a bérelszámolás vezetője csak 600 forintot adott. Kijelentette, hogy a többit már megkaptam 27-én. Közöltem vele, hogy én nem kaptam semmit, mire a fiókban keresgélni kezdtek s megtalálták a hiányzó 240 forintot a fizetési borítékomban. Még így sem kaptam meg teljes fizetésemet, mert az ebédidőre járó pénzt nem számolták el. Amikor 12-én újra lementem a pénzemért, Pogány elvtársnő azzal fogadott, hogy az ellenőrzési osztály letiltotta a fizetésemet. Somod elvtárshoz rohantam, aki elmondta, hogy a bérlista ellenőrzésekor feltűnt neki a nevem, hiszen én nem vagyok besorolva, miért kapok akkor fizetést. Hegedüs elvtárshoz siettem, sürgettem besorolásomat, de azzal küldött el, hogy ő még nem kapta meg. A következő utam Kovács főmérnök elvtárshoz vezetett, aki kijelentette, hogy jöjjek az irodájába, majd aláírja.

De a vezérigazgató elvtársnak is alá kellett írni, aki szabadságon volt. Amikor 27-én megérkezett, bevitték hozzá a besorolásomat, de nem írta alá. Ez így ment augusztus 31-ig. Elsején megkaptam a fizetésemet, azonban csak 600 forint előleget kaptam, mert a vezérigazgató aláírása még mindig hiányzott. Ebből a 600 forintból levonták a hátralevő Békekölcsönt és a tüzelő árát. Álljunk meg a tüzelőlevonásnál. Júniusban és július hónapban a bérelszámoló nem tudta levonni a tüzelőt és ezt a mulasztást pótolni akarja, ami alaposan megterheli a zsebemet. De nemcsak én vagyok így vele. Van aki bútort vett egyéves részletre. Négy hónapig nem vontak le neki semmit. Az illető sürgette a levonást és megemlítette, hogy nehéz lesz majd egyszerre fizetnie. Félelme valóra vált, mert most hat hónap alatt tizenkét hónapot vonnak le neki.

Szabad így elintézni a bérelszámolás ügyét? Három hónapja vagyok a vállalatnál, de még rendes fizetést nem kaptam. Amit kaptam, azért is rengeteget szaladgáltam. Arra vagyok kíváncsi, hogy mikor kapom meg járandóságomat és mikor fog megszűnni a BAMERT-nél ez a nagyfokú bürokrácia?

Ruzicska László
BAMERT-gépgyári munkaadagoló

Amit a papagáj nem tudott elmondani

Rendelet jelent meg arról, hogy éneklő madarat kis kalitkában szabad autobuszon szállítani. Ezt az újságok is hírül adták. Feleségemmel megbeszéltük, hogy vasárnap Budakeszire megyünk. Ő reggel előrement, én délben indultam utána. Alig 10 centiméteres kis törpe papapagájomat húsz centiméter széles kalitkába tettem. Két autóbuszon mentem a szépilonai végállomásig. A kalauzok derűsen nézték a kedves kis madarat. A budakeszi autóbusz ellenőre azonban ridegen kijelentette, hogy „élő állattal" nem enged az autóbuszra. Az utasok is megbotránkoztak, de az ellenőr hajthatatlan volt. Hiába hivatkoztam a rendeletre, hiába magyaráztam, hogy a kalitkás papagáj nem vadállat, le kellett szállnom az autóbuszról. Feleségem hiába várt Budakeszin, én pedig hazamentem a papagájjal. Megjegyzem, hogy az okos papagáj dühösen nézett az ellenőrre és biztosan sajnálta, hogy még nem tanulta meg azokat a szavakat, amelyeket ilyenkor egy mérges papagájnak mondania kell.

Fekete Sándor
a Hazai Fésüsfonó villanyszerelője.

KAJUK GYUSZIKA legújabb levele

Kedves Ludas Matyi! Örömmel tudatom, hogy a Ludas Matyi legutóbbi „Kajuk híradása" után megjelent lakásunkan a Kőbányai Zománcgyár dolgozóinak küldötte és elhozta a régen óhajtott „pelenkapótló edénykét". Ezúton is köszönetet mondok érte. No lám, mégis van ilyen edény! Ez kitünt Gyöngyvér Évike multheti leveléből is. Viszont nem kívánhatjuk a zománcgyár dolgozóitól, hogy mindenkinek a lakására küldöttség vigyen ilyen edénykét. Egyszerübb lenne, ha üzletben árusitanák.

KAJUK GYUSZIKA

Rossz példamutatás

Székely János, a Keletmagyarországi Nyomdaipari Egyesülés dolgozója közli, hogy az irányításuk alá tartozó debreceni Szabadság lapnyomda a csatolt nagy borítékban az ugyancsak mellékelt apró papírdarabkát kapta a Nemzeti Bankból. Nem ez az első ilyen küldeményük. A borítékon Debrecen helyett csak D e b r e c e jelzés van. Nyilván meg akartak takarítani egy betűt. De ha a Nemzeti Bank ilyen takarékos, akkor miért küldenek egy 10×15 centiméteres papírdarabkát hatsoros szöveggel egy 18×24 nagyságú vastag borítékban? Ez a hat sor egy negyedrész nagyságú borítékban is elfért volna. Olyanban, amelynek a súlya tizedrésze a küldött nagy és vastag borítéknak.

Ludas Matyi elintézte

A Ludas Matyi szeptember 6-i számában megjelent „Mi van a 39-es magasszárú cipőkkel?" című cikkre vonatkozóan közöljük, hogy Nagy Dénesné panasza helytálló. Ebben az ügyben felkértük a Belkereskedelmi Minisztérium nagykereskedelmi főosztályát, hogy több nagyszámú cipőt hozzanak forgalomba. Ezer pár új nagyszámú cipő is készül. Ez a negyedik évnegyedben forgalomba kerül. Nagy Dénesné viszont helytelenül járt el, amikor a kerületi tanács kereskedelmi osztályához fordult kérelmével, hiszen az anyák igazolványára kap cipőt. Ha a kereskedelmi osztály teljesíti kérését, akkor kettős ellátásban részesült volna.

Bpest Főváros Tanácsának Végrehajtóbizottsága.

Utazás a „tanítóképző" körül

Júniusig a megszűnőben lévő gyulaiaremetei tanítóképzőben végeztem a III. osztályt. A vizsgák után Szegeden jelentkeztem beiratkozásra. Azt mondták, hogy majd értesítenek. Két hónap mulva levelet kaptam, melyben tudatták, hogy nem Szegeden, hanem máshol vesznek fel. Telefonáltam Szegedre és megkérdeztem, hogy biztos-e a másik tanítóképzőbe való felvételem. Felszólítottak, kérdezzem meg a Csongrádmegyei Oktatási Osztályt. Hódmezővásárhelyen azután a Békésmegyei Oktatási Osztályhoz irányítottak.

Augusztus 25-én elmentem Békéscsabára, ahol utasítottak, hogy jöjjek pár nap mulva vissza. 29-én visszamentem, ekkor már „radikálisan" intézkedtek. Telefonkönyvből keresték ki a tanítóképzőket és azt tanácsolták, hogy másnap Debrecenben jelentkezzem. Megígérték, hogy addig expresslevelet írnak ügyemben Debrecenbe.

Elutaztam Debrecenbe, ahol megtudtam, hogy ott nincs is IV. osztály. Visszautaztam Békéscsabára, ahol nagyon sajnálták a történteket, de azzal vigasztaltak, hogy mindenért meg kell szenvedni. Ezúttal Kalocsára küldtek.

Pénzt kértem egy ismerősömtől és elutaztam Kalocsára. Mondanom sem kell, hogy Kalocsának sem volt IV. osztálya. A Bács-Kiskunmegyei oktatási osztály egyik dolgozója megsajnált és megígérte, hogy elintézi az ügyet és másnap Kecskemétről telefonálni fog nekem, maradjak a kalocsai tanítóképzőben és várjam a telefont. Nem telefonált. Szerdán azonban megjött a telefonértesítés. Kitünt, hogy Kiskunfélegyházára kell mennem. Már indulni akartam, amikor a kalocsai igazgató azt tanácsolta, hogy várjam meg a megbízólevelemet, akkor ő ad hozzá egy kísérő cédulát. Két nap telt el. A megbízólevél azonban nem érkezett meg, azért az igazgató mégis adott kísérőlevelet, amellyel szeptember 6-án végre felvettek a kiskunfélegyházi tanítóképzőbe. Ilyen viszontagságok és fél Magyarország beutazása után kerültem végre a IV. osztályba.

FEKETE GYÖRGY
IV. oszt. tan. képz.
Kiskunfélegyháza

Mi van az újítással?

Hozzád fordulok segítségért, kedves Ludas Matyi, mert te mindent elintézel. 1950 szeptember 16-án a Rákosi Mátyás Vas- és Fémművek I. vasöntő üzemében beadtam egy újítást az akkori újítási felelősnek. Az újítás lényege az volt, hogy az elkészített homokmagba az eddig használt drága koksz helyett szénsalakot alkalmazunk. Az újítást elfogadták, a kísérletezés eredménye kitűnő volt, de még ma sem tudom, hogy mi van az újításommal. Tudomásom szerint már használják, de én még nem kaptam pénzt érte.

BORHI JÓZSEF
R. M. könnyűfém öntöde

Kedves Ludas Matyi!

Engedjék meg, hogy felhívjam figyelmüket a Patyolat Mosoda vállalatnál uralkodó egynémely visszásságra. Egyes fiókok nem fogadnak el tisztításra olyan ruhadarabokat, mint például törülközőket, tányér- és egyéb törlőket, amelyek nincsenek beszegve (holott ezeket nem mindig szokták beszegni), vagy a beszegés már lefeslett. Kisméretű dolgokat, például zsebkendőt azért nem fogadnak el, mert állítólag átesik a mosógépen. Ingből vagy alsónadrágból egy-egy darabot nem fogadnak el, mert a tisztítás nagy adminisztrációval jár: 5—6 mosodajegyet kell kiállítani és ez szerintük nem kifizetődő. Nem világrengető problémák ezek, csak például a távolabbi vidékre való dolgozó, akit munkája Pesthez köt és csak a legszükségesebb fehérneművel rendelkezik, meg van fosztva attól, hogy a Patyolatnál mosasson.

SZABÓ IMRE
Bp., X., Kada-u. 2.

Kedves Ludas Matyi!

Én is a Szabadsághegyen lakom és a Közértben vásárolok, illetve vásárolnék, ha ezt a szervezetlenség megengedné. Éppen ezért örömmel olvastam a Ludasban Kálnai Gáborné levelét, amelynek tartalma sajnos, igaz. Azt hittem, a Közért vezetősége rendet csinál, de tévedtem. Most is sorba kell állni minden olyan cikkért, amit a városban sorbaállás nélkül lehet megkapni. A kiszolgálás sem lett udvariasabb. Amikor panaszkodtam, hogy zöldpaprikáért is sorba kell állni, az elárusító így válaszolt: „Csak egy negyedórája áll? Az is valami?"

Egyébként a Közért falán tábla olvasható ezzel a felírással: „Udvariassági versenyben vagyunk!"

Csillag Mátyásné
a Belügyminisztérium dolgozója.

LENCÉRNA

Régi jó barátom, Kovács, a Fővárosi Teherfuvar dolgozója futtában rámkiáltott:

— Szervusz, ezer éve nem láttalak. És továbbrohant... Na most legalább újabb ezer évig nem látom, gondoltam, de tévedtem, mert tíz perc mulva a sarki

RÖLTEX-

fiókban találkoztunk.

— Ne haragudj, de idesiettem az előbb, azt mondták, itt kapni lencérnát. A teherautók kárpitos munkáira kell.

— És miért szomorkodol úgy?

— Mert csak kiutalásra adnak. Most mehetek a felügyeletet gyakorló szervhez, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériumba.

— Kár, — mondtam őszinte sajnálkozással, — mert szerettem volna veled egy kicsit elbeszélgetni. Most véletlenül rá is érek.

— Ha ráérsz, kisérj el, — mondta és elmentünk a

KÖZLEKEDÉS- ÉS POSTAÜGYI MINISZTÉRIUMBA,

ahol közölték, hogy lencérnát csak a Tanács utalhat ki. Nosza el a

TANÁCSHOZ,

ahol megtudtuk, hogy lencérnát a LENKER utal ki. Természetesen elmentünk a

LENKERHEZ,

ott is meghallgatták Kovácsot, azután hivatkoztak az ilyen és ilyenszámú rendeletre, végül elküldték a

BÖRTEX

központjába.

Ekkor már iskolatársunkról, a vörös Bokorról beszélgettünk. Kovács ott tartott, hogy Bokor hogy vészelte át az ostromot; erre nagyon kiváncsi voltam, azért elkisértem a BÖRTEX-hez is. Ott megtudtam, hogy a vörös Bokor egy fáspincében rejtőzött két hónapig, Kovács pedig megtudta, hogy csak a

TANÁCS IPARÜGYI OSZTÁLYA

engedélyezheti a két kiló lencérnát. Miközben újra a Tanácshoz mentünk, Kovács elmesélte, hogy a vörös Bokor, mielőtt a Közérthez került, 1945-ben pogácsát árult a Körúton egy romos kapualjban. Megjegyeztem, hogy Bokor jobban tette volna, ha akkoriban nem pogácsát árul, hanem lencérnát vesz, mert akkor most kaphatnánk tőle két kilót. Az Iparügyi osztályon azt a szomorú hírt kaptuk, hogy az egész készletet kiutalták a

KISZÖV-nek.

Most már elkisértem Kovácsot a KISZÖV-höz is, ahol legnagyobb meglepetésünkre a vörös Bokor volt a referens, aki már régen idekerült a KÖZÉRT-től. Megölelt bennünket és kijelentette, hogy a meglévő készletet az utolsó dekáig elosztották.

A lencérna utáni hajsza így eredménytelen volt, viszont megállapítottuk, hogy a vörös Bokor már nem is vörös, hanem kopasz.

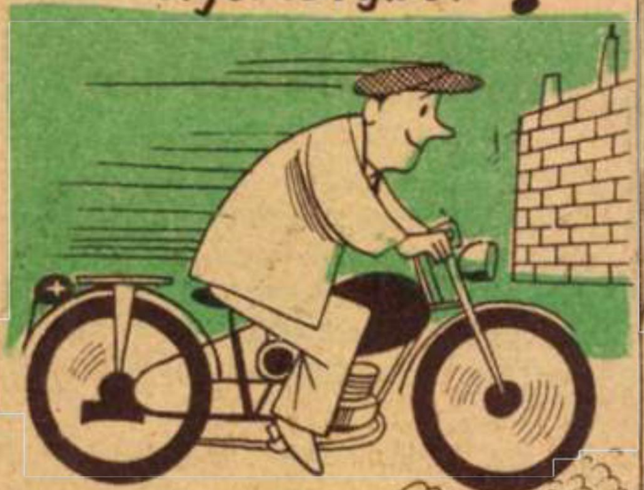
(sti)

Pontos sorrend

— A téeszcsébe megy ez a sok ember?
— Nem. Most a Szovjetunióból hazatért parasztküldöttet látogatják meg. A téeszcsébe majd innen mennek.

Ki mit vesz a kihúzott kötvény-nyereségből?

A későnkelő motort, hogy idejében érjen a gyárba.

Az öntömjénező velencei tükröt, mert a régiben nem látja magát elég szépnek.

A motoros bútort, mert motorja már van.

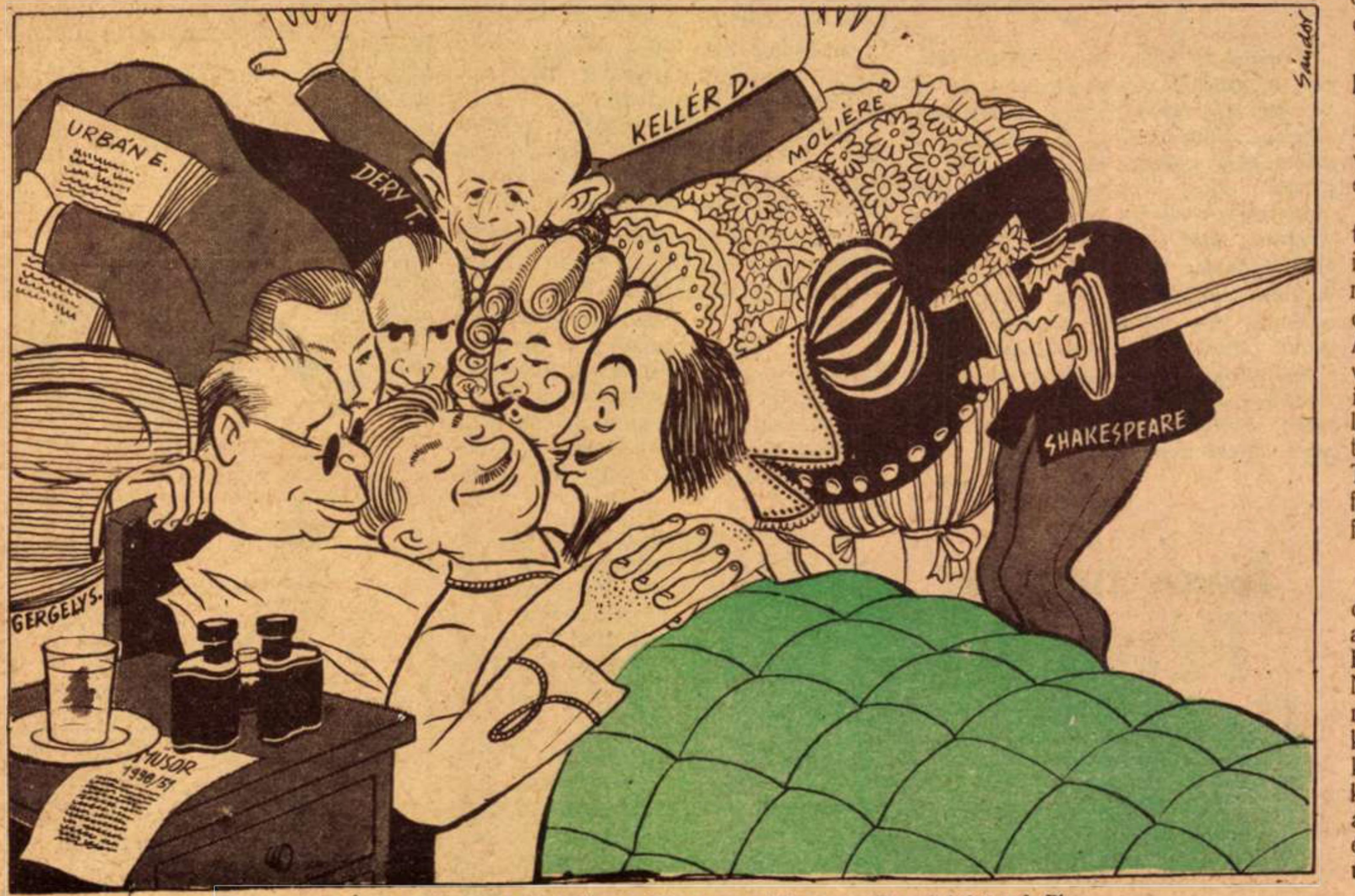

A sztahanovista, gyönyörű 1953-as naptárt, mert az 1952-es évét már teljesítette.

Aki nem jegyzett semmit, az zsebkendőt vesz és csomót köt rá, hogy legközelebb ne felejtsen el jegyezni...

INDUL A SZÍNHÁZI SZEZON

Mint Csipkerózsikát, csókkal ébresztik a szerzők a pesti színházi nézőt.

Számnézés

Vasárnap reggel a gyerek hatkor ébred, magától. Ez azért van, mert tovább alhatna; amikor hétköznap fel kellene ébrednie hatkor, akkor tovább alszik. Ez természetes, ez így van, ezt mindenki tudja. Akkor kimegy valahová. Ezt minden családban másképp mondják. Nálunk úgy mondják, hogy kimegy valahová. Amikor bejön valahonnan, elkezd vadul rázni:

— Apu, itt az újság — ordítja a fülembe.

Más vasárnapon a költés így szokott lefolyni: először a fülembe kiabál, aztán a szemembe, aztán az orromba, végül elkezdi ütlegelni a fejemet. Amikor látja, hogy ennek sincs eredménye, mentőötlete támad: lefekszik mellém és ő is elalszik.

Ma azonban az első szóra felébredek.

— Pszt, alszik anyu — mondom és ugrok ki az ágyból.

— Nincs is itt — mondja a gyerek.

Csakugyan, az ágy üres. Egy pillanat alatt végigcikázik a fejemen minden borzalom: asszonyok, akik otthagyták férjüket és gyermeküket egy méltatlan férfiért.

— Hol lehet? — kérdem tompán.

— Kint alszik a konyhaasztalnál, — mondja a gyerek, akinek vasból vannak az idegei. — Kiment az újságot lesni és közben elaludt.

Rohanok ki az újságért. Berántom az újságot, már ott a feleségem is, nem a kiabálásra ébredt fel, hanem az újságzizegésre. Utolsó oldal! Hol az utolsó oldal? Hol lehet? A fene egye meg, az előbb még itt volt! Jól van no, megvan már, ne idegesítsetek, tudtam én, hogy itt lesz a lap végén, de ha itt izgultok, akkor nem lehet! Gyorslista a Tervk... kezdem olvasni. Akkor a feleségem meg a gyerek kórusban felordít:

— Nyertünk?

Még a címet se olvastam el, mondom, így nem lehet! Hol a cédula, amire a kötvényszámokat felírtuk? Ez a rossz kölyök mindent elszór. Nem igaz, apu szokott mindent elrámolni. Én? Az anyád, az rendezkedik folyton. Jól van no, ne idekeskedjetek, megvan már, itt volt a kezemben, csak ha ti vacakoltok akkor nem lehet. Te nézd a cédulát, én nézem az újságot. Nem is, te az újságot, én a cédulát, vagyis az újságot én, a cédulát te... A, így nem lehet, nézze a gyerek, az nem olyan ideges, mint te. Jól van apukám, majd én nézem, de apukám, ez hármas, vagy négyes? Nem, kislányom, ez hetes. Illetve, nem hetes, hanem gő betű. Ez még a szöveg, te csacsi. A számokat nézd! Ne bízd a gyerekre, fiam, majd én nézem! Megnyertük a főnyereményt! Ja nem, csak az első szám egyezik, a többi három más.

Persze aztán én hamar rendet csinálok.

— Én nézem a cédulát, te a sorozatot, te a kötvényszámot — adom ki a rendelkezést.

A gyerek összevonja a szemöldökét:

— Jobban nézd, apukám, hogy nyerjünk! — szól rám. — A Héry bácsiék a negyedik emeleten ötszáz forintot nyertek tegnap! Igaz, hogy ott a nagymama is segített nézni...

Ez döntő érv, érzem, hogy kötelességem megtalálni a mi nyerő számunkat. De nem megy. Rossz újságpéldányt kaptunk volna? A, olyan nincs. Dehogynincs, biztos sajtóhiba van benne. A kezünk remeg, a fejünk összekocódik az újság felett, nézzük elölről hátrafelé, hátulról visszafelé, még oldalról is nézzük. Nincs, nincs és nincs. Ki van zárva, fiam, érzem, hogy nyertünk, rosszul nézed a listát. Hát mit csináljak, fiam, ha nincs? Vedd fel a másik szemüvegedet. Jó. Most van? Nincs. 7... 4... 5... 3... 2... 8... Nézzük meg újra. A, most belezavartál. Na mégegyszer. Mégegyszer, fiam, most kezdjük a végén, de most nagyon figyelmesen. Három óra alatt negyvenötször végignézzük.

— Először a kötvényszámot nézd, aztán a sorszámot, — kiabálja a feleségem. — Úgy inkább nyerhetünk.

És végignézzük negyvenhatodszor elölről hátra és negyvenhetedszer hátulról előre. Nem és nem és nem.

*

Másnap mint nemnyertes, érdektelen fél, unottan végigfutottam ugyanazt a listát egyedül, másfél perc alatt és megállapítottam, hogy három kötvényünket húzták ki: az 1583—0328-at, a 2484—0314-et és a 2473—0314-et. Összesen 1500 forintot nyertünk. Hurrá!

GERGELY MIKLÓS

Ludas Matyi a KOMLÓI SZÉNBÁNYÁban

Folyik a munka a komlói bányában

BÁNYÁSZOK KÖZÖTT

Nagyon nehéz a civilember helyzete, ha valódi húsból és vérből való bányásszal kerül szembe, nem mindig találja el a megfelelő hangot. Persze ostobaság megfelelő hangról beszélni, hiszen én is ember 'vagyok, a bányász is ember és ha saját megilletődöttségemtől eltekintek, nyugodtan megtárgyalhatnám bármelyik vájárral a vasárnapi meccs esélyeit.

Kusz János sztahanovista bányász

A megilletődöttséget az hozza létre, hogy saját szellemi munkámat könnyebbnek, sőt kevesebbnek tekintem, mint a feketegyémánt emberéét s kormos bányászok előtt picinek érzi magát az ember. De ezen hamar túltesszük magunkat, mert bármennyire nagyszerű és elragadó a komlói bányászélet, a termelés, bizony lemaradt. Ha külön-külön nézem a velem beszélő bányászokat, a nagyszerű Kusz Jánost, a lendületes Szakács Mihályt, vagy Dult, azt kell kérdenem, hogyan maradhat le az a bánya, ahol ilyen emberek vannak? Persze, ne essünk túlzásba, Kusz csak egy van, Szakácsból is mindössze egy akad s Dult sem találtam többet, mint egyetlenegyet. Sok Kuszra, Szakácsra, Dulra volna szükség s ehhez többek között az is kellene, ha Kusz János kicsit avval is törődne, hogy ne csak egyedül ő legyen a diadalmas győző, a hatalmas, mindenki mást túlszárnyaló bányász.

Nemrégiben új bányászok jöttek, s egyre jönnek, ma, holnap és holnapután folyton áramlik az utánpótlás. De mi lesz velük, ha a régi kiválóságok nem ismerik föl, hogy úgy kell ezekkel az újakkal foglalkozni, mintha sajátmagukat tanítanák s a kis Kovács Jóskából, a máriakéméndi parasztfiúból csak úgy lehet a jövendő Kusz János, ha az élő Kusz, a valódi, szívvel-lélekkel, önzés nélkül, barátsággal foglalkozik vele. S nemcsak vele. Velük, az új fiúkkal, a volt földmunkással, a volt cukrásszal s a volt parasztlánykával, aki eddig csak a libaőrzéshez értett.

Új bányászok és öregek, nézzenek hát kicsit magukba és akkor egész biztos: Komló, jelenleg bizony a bányák közötti versenyben hátul kullogó Komló, mint bányaváros, újdonsült városként is megállja a versenyt.

Szakács Mihály sztahanovista

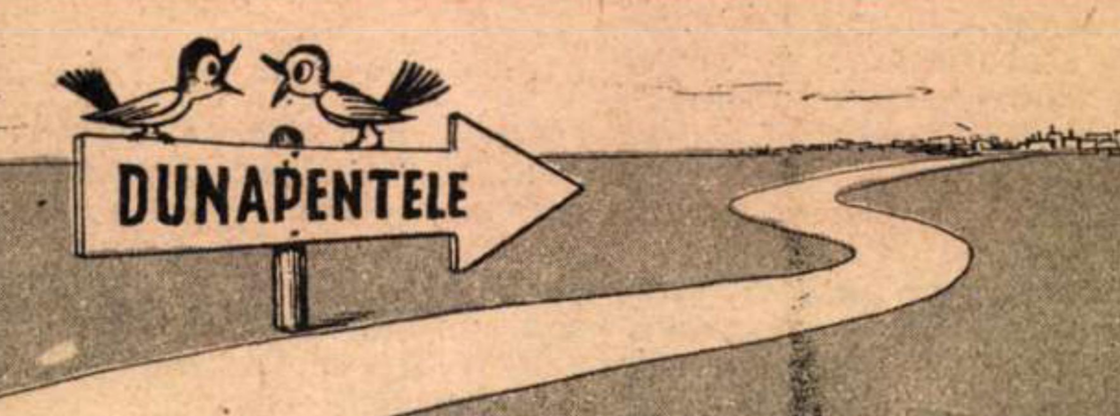
Ehhez kívánok, én, kicsit akadozva ugyan, hisz civilember vagyok, — jószerencsét!

Kovács József vájártanuló

Binkli József, aki most lett bányász

— Látod, csipike, ezen az uton megy majd a komlói szén Dunapentelére.

ÖT ROSSZ . . .

ELSŐ ROSSZ. A várossá előléptetett Komló még nem felel meg mindenben a „város" követelményeinek. Mert van ugyan egy három és fél kilométer hosszú aszfaltozott útja, de a seprési munkálatokat egy szál utcaseprő végzi. Mire az út egyik végétől a másikra ér, a szorgalmas komlói lovak gondoskodnak arról, hogy ne pihenhessen meg babérain. Miért nem alkalmaz a városi tanács még egy utcaseprőt?

MÁSODIK ROSSZ. Autósok, figyelem! Ha Komlón kifogy a benzinetek, ne keressetek, ne kutassatok benzinkutat! Ugyis hiába. Szálljatok ki a kocsiból és szép nyugodtan toljátok el Sásdra, vagy Pécsre. Ott azután kérdezzétek meg finoman az ÁFORT-kirendeltségtől, hogy miért nincs Komló városban benzinkút? Miért?

HARMADIK ROSSZ. Nehéz dolga lehet egy komlói káderesnek, aki tiszta lelkiismerettel még azt se kérdezheti meg: „Mit olvasott a mai ujságban?" Mert a komlói káderezett nyugodtan felelheti erre: „Semmit." Egy pesti ember elszörnyülködve kérdezné: „Az elvtárs nem olvas újságot?" „Nem" — válaszol az elvtárs. — „Nem. mert nincs." Én ugyanis nem vagyok előfizető, újságárus pedig a városban egy sincs.

NEGYEDIK ROSSZ. A komlói építkezés dolgozóit, akik nincsenek olyan szerencsés helyzetben, mint a bányászok, a Déldunántúli Üzemélelmezési Központ 13-as telepe látja el élelemmel. Az „ellátás" nem elégit ki minden kívánalmat. A babból, káposztából álló februári étrend nem minden komlói építőnek ízlik augusztusban. Az pedig, hogy az üzemélelmezési alkalmazottak augusztus 26-án 40 kg. cukrot, 28-án 128 tojást és nagymennyiségű kávét szállítottak otthonukba egyéni felhasználás végett, nem találkozik az építők helyeslésével.

ÖTÖDIK ROSSZ. Komló város főútján, a Kossuth Lajos-utcában a 42, 44, 46, -48, 50-es számú házak úgy vannak építve, hogy elfoglalják az úttest egy részét. Már egy éve is elmúlt, hogy a tanács elhatározta: lebontatja ezeket a házakat, mert az egyenes utat, a várossá fejlődést akadályozzák. A házak még ma is állanak. Vajjon mi oka lehet a tanácsnak egy olyan végzést elfektetni, amelynek megvalósítása az egész város, a haladás érdeke. Varga elvtárs, a megyei tanács elnöke, talán bővebb választ tudna erre adni. Miért nem ad?,

O. Gy.

Jövő héten:

„Fény a faluban"

(Ludas Matyi Ipolydamásdon)

Négyszáz méter mélységben

Csengetés hallatszik, azután a felvonó vezetője felkiált:

— Szabad, kész, mehet!

A hatalmas felvonó egyre fokozódó gyorsasággal zuhan a mélybe. Szinte pillanatok alatt megérkezik. Akaratlanul is felfelé tekintünk: ott valahol négyszáz méternyire a fejünk felett napfény van.

De itt is barátságos fényt sugároznak a villanylámpák, nem érezzük, hogy a föld gyomrában vagyunk. Betonozott úton megyünk beljebb, egyre beljebb. Vezetőnk megállít bennünket:

— Itt robbantottak, mert meddő volt az elővájás.

— Mennyit robbantottak le? — kérdezzük.

— Tizenkét csillét. Innen, ebből a mellékvájatból bányalovak húzzák a csilléket. Nyolc ló él a mélységben. Tiszta, villanyfényes istállójuk van, jól érzik magukat.

Meglátogatjuk a lovakat is. Mühl Bálint, az ápolójuk, nagy szeretettel gondozza az istálló lakóit.

— Lovaink megkövetelik a jó bánásmódot — beszéli —, nemrég egy fiatal bányász megütötte Fickót. A ló nyomban otthagyta a mellékvájatot és a tekervényes folyosókon át visszament istállójába. Aki először jön a bányába, azt figyelmeztetjük, hogy szeretettel bánjon a lovakkal. Erre a figyelmeztetésre nemsokára már nem lesz szükség, mert a lovak rövidesen elhagyják a bányát. Hosszú évek után ismét napvilágot látnak, mert minden vonalon gépesítik az üzemet. Még a mellékvájatokból is gépi erővel vontatjuk ki majd a csilléket.

Tovább megyünk: a Szakács-brigád munkahelyére érünk. A sztahanovista bányász, aki nemrég a Népköztársasági Érdemrend arany fokozatát kapta, rövid időre abbahagyja a munkát és versenykihívásáról beszél.

— Az Alkotmány ünnepén — mondja — kiértékeltük munkaversenyeink eredményét és hiányosságait. Megállapítottuk, hogy a versenybeli lemaradást főleg a laza munkafegyelem és az egyéni felelősség hiánya okozta. Nagymértékben hozzájárult a gyenge felvilágosító munka és a sok igazolatlan mulasztás is. Kihívásunkat eddig tíz brigád fogadta el. A mi brigádunk vállalta, hogy december 21-ig 300 csillével többet termel és ezenkívül teljesen pótolja az eddig előállt hiányokat is.

Továbbmegyünk. Már több mint egy kilométert gyalogoltunk a föld alatt. Vezetőnk ismét megáll egy munkahelyen. Itt termeli a szenet Binkli József volt soltvadkerti földműves, aki toborzás útján került a bányába.

— Olvastam, hogy bányászokra van szükség és nyomban jelentkeztem. Ezzel akarok hozzájárulni az ötéves terv sikeréhez. Tudom, magammal is jót cselekszem, mert a szép fizetésen kívül olyan szakmát tanulok meg, amelyben állandóan fejlődhetek. Amikor először lejöttem a liften, úgy éreztem, mintha már régóta dolgoznék a föld alatt. Nemcsak én, hanem a többi új bányász is megállapította, hogy otthon a tűző napon nehezebb a munka, mint idelent, a Cukor-brigádban.

Fiatal lány jön velünk szembe. Her Margitnak hívják. Április óta dolgozik a bányában, azelőtt Bonyhádon háztartási alkalmazott volt.

— Barátnőim, akik már régóta dolgoznak a bányában, olyan kedvet csináltak a munkához, hogy én is idejöttem. Itt a csúzdába lapátolom a szenet. Testvéremet is a bányába hívtam, most Teréz is itt dolgozik. A mult hónapban szövetruhát és cipőt vettem fizetésemen és haza is küldtem belőle. Most ismét több hőgyészi és bonyhádi lány jön a bányába.

Visszafelé megyünk a lifthez. Ismét vezényszó, csengetés és már indul is felfelé a lift. Hirtelen világosság szűrődik a liftaknába és a következő pillanatban már a nap vakítja szemünket. A bányairodában Bánusz János párttitkár a kulturális munkáról beszél.

— Kitűnő a kultúrgárdánk. Tánc-, ének- és színjátszó csoportunk szép sikert arat a környéken. A környék üzemeiben a termelési értekezleteken is buzdító, optimista műsort adnak elő. Könyvtárunk is egyre gyarapodik, a mozi állandóan tele van. Sok nézője van a kiállításnak, amely szemléltetően mutatja be, hogy 1911 óta, amikor Engel Rudolf földbirtokos és bányatulajdonos megnyitotta a szénbányát, milyen fejlődést értünk el. A negyven évből harmincnégy év alatt alig történt valami fejlődés. A földbirtokos úr kizsákmányolta a dolgozókat és úgyszólván semmiféle szociális szolgáltatást nem nyujtott. A felszabadulás óta elért eredmények jelentik a fejlődést. A bányavédelmi berendezések és a szociális szolgáltatások bemutatása a kiállítás legtanulságosabb része.

Megtekintjük a kiállítást is. Azután a friss levegőjű étkezdét nézzük meg, majd indulunk vissza Budapestre. Csakhamar Komló határába érünk. Visszafordulunk és újra elolvassuk a büszke, díszes felírást, amely két oszlop közt feszül az úton:
„ÉLJEN AZ ELSŐ SZOCIÁLISTA BÁNYAVÁROS, KOMLÓ!"

P. L.

Ludas Matyi a bányában

